

Видавнича серія «БІБЛІОТЕКА ДОМУ ФРАНКА» (2017–2021)

Випуск 1

Андрій. Франко. Надорожчий помічник: творчий доробок / Передмова, упорядкування, коментарі Наталі Тихолоз. Львів [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2017. 248 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 1).

Ця книжка – перше видання наукового та епістолярного доробку Андрія Франка (1887–1913), сина Івана Франка, його секретаря та помічника у творчій праці. Книгу супроводжує ґрунтовна передмова, в якій висвітлено життєвий та творчий шлях Франкового первістка: з'ясовано незнані досі обставини його хрещення, зростання, навчання, діяльної та незмінної допомоги батькові й іншим членам родини. Уперше зібрано родинне листування, адресатом та адресантом якого був Андрій Франко.

Книгу проілюстровано цінними меморіальними світлинами, деякі з яких публікуються вперше.

Випуск 2

Галина Мазур. Дім, де звірі говорили: Путівничок для діточок. Львів: Дім Франка [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2018. 56 с. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 2).

«Дім, де звірі говорили» – це чи не перший в Україні путівник меморіальним музеєм для дітей. Це – книжка-гра, книжка-квест, книжка-розмальовка, з якою малятам буде цікаво «ходити» кімнатами Франкового дому. Вона – яскрава, весела, казкова. Авторкою цього путівничка є наукова працівниця Дому Франка, талановита художниця Галина Мазур.

Випуск 3

Дім Франка. Місце сили: Путівник меморіальною віллою / Упоряд. і наук. ред. Богдан Тихолоз; текст: Яким Горак, Михайло Кобрин, Богдан Тихолоз; світлини: Роман Бречко, Ярина Гриновець, Ярослав Чух. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], Простір-М, 2018. 176 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 3).

Випуск 4

Франкова кузня / Упоряд. та автор передмови Богдан Тихолоз; дизайн Олег Стець. Львів [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2018. 80 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 4).

Франкова кузня – це не тільки робітня коваля Якова, а й творча лабораторія його великого сина – видатного українського письменника-мислителя Івана Франка. Франкова кузня – це горнило ідей і образів, майстерня життєвої мудрості, скарбниці глибоких думок, які й сьогодні спонукають до роздумів та праці над собою. Адже #Франконадихає!

Випуск 5

Franko from A to Z: Catalog for the exhibition – Text by Bohdan Tykholoz, Natalia Tykholoz; graphic design by Roman Romanyshyn, Andrii Lesiv. Lviv [Lviv National Literary and Memorial Museum of Ivan Franko], 2019. 64 p., ill. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 5).

Translation: Marta Gosowska, Olena Rushchak, Kora Duncan.

The «Franko from A to Z» project is an interactive mobile maze-exhibition that based on the English alphabet principle, presents the iconic figure of Ivan Franko and the significant phenomena of Ukrainian culture, according to the historical and socio-cultural context, for the vast general of the European public.

Випуск 6

Franko von A bis Z: Katalog für die Ausstellung – Texte Bohdan Tykholoz, Natalja Tykholoz; graphisches Design Romana Romanyschyn, Andrij Lesiw. Lwiw [Nationales Iwan Franko Literatur- und Erinnerungsmuseum in Lwiw], 2019. 64 s., il. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 6).

Übersetzung: Julija Mykytyuk, Peter Marius Huemer, Ganna Gnedkova.

«Franko von A bis Z» ist ein interaktives Wanderausstellungslabyrinth, das nach dem Prinzip des englischen Alphabets zusammengestellt wurde: Franko from A to Z. Es präsentiert der europäischen Gesellschaft die ikonische Figur Iwan Franko und die bedeutendsten Phänomene der ukrainischen Kultur im Historischen und soziokulturellen Kontext.

Випуск 7

Іван Франко. Лис Микита: скорочено / Упоряд. та ілюстр. Галина Мазур. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка]. Простір М, 2020. 56 + 8 с. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 7).

Випуск 8

Тихолоз Наталя. Петро Франко: Формула долі. (Життєпис на тлі доби): монографія / Наталя Тихолоз. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 288 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 8).

Життєпис Петра Франка – харизматичної постаті, третього сина Івана Франка й Ольги з Хоружинських – ребус з багатьма невідомими. Формула його долі складна і багаторівнева. Інженер, учений-хімік, спортсвець, пластун, січовий

стрілець і сотник УГА, авіатор, видавець, мандрівник, письменник, педагог, винахідник, депутат, декан, директор музею... Ким він тільки не був за своє передчасно обірване життя! Про його шлях до себе, до людей та до світу, про його життєву філософію, повну таємниць долю і творчі осяги – у науковій біографії, заснованій на історичних фактах та архівних документах й ілюстрованій меморіальними світлинами.

Випуск 9

В дорогу з Франком. Мандруймо Львівщиною / Ідея та упорядкування – Богдан Тихолоз; вступ. слово – Максим Козицький. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 112 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 9).

Оригінальний путівник туристичною Львівщиною, головним персонажем-мандрівником та гідом-екскурсоводом у якому є... Іван Франко!

У виданні вперше передруковано унікальний примірник поетичної хроніки Івана Франка «В дорогу!» з автографами учасників знаменитої студентської мандрівки 1884 року з фондів Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка. Також у книжці вміщено забуту Франкову статтю «Верх Пікуя», маловідомі спогади Тараса Франка про батька як мандрівника, практичні поради туристам і цікаві факти.

Видання приурочене до відновлення пам'ятного знака на честь Івана Франка на горі Пікуй з нагоди 165-річного ювілею письменника та адресоване не тільки фахівцям у галузі франкознавства, музейництва та туризму, а й усім аматорам подорожей і здорового способу життя.

Випуск 10

Тихолоз Богдан. Франко як текст: Досліди і досвіди / Богдан Тихолоз. Львів: Простір М; [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 992 с. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 10).

Книжка відомого франкознавця, директора Дому Франка Богдана Тихолоза це проміжний підсумок його багаторічних студій над різними проблемами життя і творчості Івана Франка. Понад сотня різножанрових текстів (статей, рецензій, оглядів, полемічних виступів, інтерв'ю тощо), написаних та опублікованих за останні 25 років (1996–2021), об'єднані не тільки оригінальною авторською концепцією, а й свідомою настановою на системну розбудову інтегрального франкознавства: мультидисциплінарного, багатожанрового, поліметодологічного, а водночас заснованого на надійному джерельному й фактологічному фундаменті. Видання, адресоване не лише літературознавцям-філологам, а й гуманітаріям суміжних галузей та широкому колу зацікавлених читачів, узагальнює індивідуальний дослідницький досвід «стереометричного» фахового читання різножанрових творів письменника, мислителя, публіциста, його «зовнішньої» та «внутрішньої» біографії, контекстів та інтертекстів його драматичної життєвості.

Випуск 11

Франкомандри+: Путівник / Ідея, упоряд., вступ. слово: Б. Тихолоз; тексти: І. Медвідь (контент-редактор, рерайтер) та ін.; дизайн: В. Мартинюк; Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка; за підтримки Українського культурного фонду. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 224 с. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 11).

До уваги широкого кола читачів – оригінальний путівник, головним персонажем-мандрівником та гідом-екскурсоводом у якому є... Іван Франко!

Книга щедра на маловідомі факти з творчого і туристичного досвіду славетного українського письменника, які яскраво розкривають цікаві грані його особистості як мандрівника, краєзнавця, спортсменця, організатора туризму та автора «мандрованих» текстів, класика «літературної туристики» (трєвел-літератури).

У виданні запропоновано 5 туристичних маршрутів «слідами» Івана Франка: 4 – територією України (Львів, Бойківщина, Гуцульщина) і 1 міжнародний (Польща, Чехія, Австрія, Угорщина, Хорватія, Італія...).

Путівник адресований не тільки фахівцям у галузі франкознавства, музейництва і туризму, а й прихильникам здорового способу життя.

Випуск 12

Frankomandry+: Guide / Idea, alignment, introductory word: B. Tykholoz; texts: I. Medvid (content editor, rewriter) and others; design: V. Martyniuk; Lviv National Literary Memorial Museum of Ivan Franko; with the support of the Ukrainian Cultural Foundation. Lviv: [Lviv National Literary and Memorial Museum of Ivan Franko], 2021. 224 p. (Series "Franko House Library". Issue 12).

English translation: Marta Hosovska, Anastasia Fehir, Olena Rushchak.

We bring to the attention of a wide range of readers an original guide, the main character-traveler and guide in which is... Ivan Franko!

The book is rich in little-known facts from the creative and tourist experience of the famous Ukrainian writer, which brightly reveal interesting aspects of his personality as a traveler, local historian, athlete, tourism organizer and author of "traveling" texts, a classic of "literature tourism" (travel literature).

The publication offers 5 tourist routes "in the footsteps" of Ivan Franko: 4 – around the territory of Ukraine (Lviv, Boikivshchyna, Hutsulshchyna) and 1 international (Poland, Czech Republic, Austria, Hungary, Croatia, Italy...).

The guide is addressed not only to specialists in the field of Franko studies, museums and tourism, but also to all admirers of travel and a healthy lifestyle.

Випуск 13

FRANKO: LABORATORIUM. Виставка сучасного актуального мистецтва в Домі Франка: Каталог / Упоряд.: Василь Одрехівський, Богдан Тихолоз; Львівський

національний літературно-меморіальний музей Івана Франка; Львівська національна академія мистецтв; за підтримки Українського культурного фонду. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 80 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 13).

Випуск 14

Тихолоз Богдан. Доктор Ф. Маленька книжка про великого Франка / Богдан Тихолоз. Львів: [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка], 2021. 176 с., іл. (Серія «Бібліотека Дому Франка». Вип. 14).

Хто такий доктор Ф. і чому ми впізнаємо його з однієї літери? Хто він насправді – загальнознаний класик зі шкільної хрестоматії чи «великий невідомий»? Релікт історичної минувшини чи наш живий співрозмовник? На тлі якої епохи і в якому середовищі розгорнулася драма його біографії – історія поступу, успіхів і поразок? Чому, завдяки й усупереч чому він став тим, ким став? Чи справді був генієм – чи лише фанатичним трудоголіком? І що залишив по собі? Зрештою, навіщо він нам сьогодні і чому взагалі про нього говоримо? Спроба стисло відповісти на всі ці питання – маленька книжка про великого Франка, адресована не так літературознавцям-філологам, як широкому колу зацікавлених читачів.

Відеоблог «ФРАНКО ВДОМА: На(в)чай з класиком» (перелік випусків)

«ФРАНКО ВДОМА. На(в)чай з класиком» – це пізнавально-освітній відеоблог, у якому фахівці розповідають цікаві історії про письменника, його родину та побут, його взаємини з відомими особистостями того часу, знакові музейні експонати та ін. Проєкт був започаткований у другій половині березні 2020 року як реакція на пандемію COVID-19. Через карантин Дім Франка був змушений тимчасово призупинити екскурсійне обслуговування та проведення публічних заходів. Однак, щоб не втрачати зв'язку з нашими відвідувачами, ми вирішили налагодити його за допомогою коротких історій, які будуть цікаві та пізнавальні для широкого кола глядачів та слухачів. Цей блог публікується на YouTube каналі Дому Франка та фейсбук-сторінці музею, а також його можна почути на UA: Українське радіо. Львів, адже кожен з випусків відеоблогу команда Суспільного мовлення адаптує для радіотрансляції.

Освітня ініціатива «Франко вдома» стала переможцем експрес-проєктів конкурсу «Фокус на культуру», який оголосила Львівська міська рада задля надання ґрантової підтримки на їх впровадження.

Керівник проєкту – Богдан Тихолоз.

Автор ідеї – Михайло Кобрин.

Автори назви – Богдана Мелих та Ігор Медвідь.

Графіка – Софія Філіпчук.

Монтаж та анімація – Віктор Мартинюк.

Музика – Марічка Кошелінська-Мартинюк та Віктор Мартинюк.

#1. Яке улюблене вино Івана Франка?

Богдан Тихолоз про вино з далмацьких лоз.

Перший випуск проекту – розповідь директора музею Богдана Тихолоза про Франка та міцні напої. Хоча автор «Захара Беркута» ніколи не зловживав алкоголем, та все ж, за власним свідченням, «з п'ющими за пліт не виливав» та мав смак до шляхетних трунків. Яким було улюблене вино Івана Франка? У якій крамниці він його купував? Чому історична доля цього вина особлива? І чи можна його скуштувати зараз? Про все це дивіться у 1-му випуску проекту «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=EOf0R9lj3dU>

#2. Що то за Лис, що Микитою зветься?

Галя Мазур про хвостатого друга Франчат.

Другий випуск проекту «Франко вдома» – для діток. Галя Мазур, наукова працівниця музею, розповідь про знаного хвостатого героя Франкової казки Лиса Микиту. У кадрі – сам крутихвіст. Якою своєю придебенцією хоче він поділитись? А хто найбільше любив слухати оповідки про лисячі пригоди? І чи бував хитрун у домі самого Франка? Про все це дізнаєтесь у другому випуску проекту «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=wjUeR6hv5XA>

#3. Як намалювати думку?

Віра Бонь про зниклий портрет Івана Франка.

Цього разу пропонуємо дізнатися майже детективну історію, яка пов'язана з унікальним портретом Івана Франка пензля Юліана Панькевича. Непоспіхом, ґрунтовно найдосвідченіша музейна працівниця України, науковиця #Дому-Франка з більше ніж 60-річним стажем Віра Бонь розповідає про створення портрета «Іван Франко за роботою». Це – єдиний портрет письменника, написаний з натури. На жаль, цю картину втрачено. Однак збереглася фотографія робочого кабінету Івана Франка, на стіні якого видно оригінал. Юрій Лесюк, заслужений художник України, виконав репліку – відтворив цей портрет за фотографіями, документами та спогадами. Випуск підготовлено в рамках відзначення Дня неспішного мистецтва 2020.

https://www.youtube.com/watch?v=OOdS3IG_Az8

#4. Що поєднує Франка, Шевченка і Труша?

Віола Чернієнко про портрет Шевченка роботи Труша.

Яка історія написання портрета Шевченка, що прикрашає робочий кабінет Франка? Коли він був створений? Які особливості цього портрета? Про це ви дізнаєтеся від Віоли Чернієнко, завідувачки експозиційного відділу Музею у рамках акції «День неспішного мистецтва» в новому відео з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=CT3j4hmJe64>

#5. Чи перетиналися два Мойсеї одного народу? Ч. 1

Ігор Медвідь про взаємини Івана Франка та митрополита Андрея Шептицького.

Чи листувалися і чи зустрічалися Іван Франко і митрополит Андрей Шептицький? За що хвалив та за що критикував Іван Франко Шептицького? Про це вам розповість старший науковий співробітник науково-освітнього відділу Дому Франка Ігор Медвідь у п'ятому випуску з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=NFpLR9hGACU>

#6. Де любив відпочивати Іван Франко?

Марта Волошанська про гуцульські вакації письменника.

Чи знаєте, що таке «Українські Атени»? Де саме любила відпочивати українська творча та наукова еліта на початку ХХ століття? Яке улюблене місце відпочинку Івана Франка та його родини? Чим займався письменник під час вакацій? На ті та інші запитання ви почуєте відповіді у розповіді Марти Волошанської, завідувачки науково-освітнього відділу Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка, у циклі відеоблогів Дому Франка «Франко вдома: На(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=tQ1mTcdq0qs>

#7. Чи був Іван Франко атеїстом?

Михайло Кобрин про ставлення Франка до віри.

Чому Івана Франка вважають атеїстом, і звідки пішло таке уявлення? Чи вважав Франко релігію шкідливою для суспільства? Про це вам розповість заступник директора з наукової роботи Дому Франка Михайло Кобрин у 7 випуску з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=YQHExSqXRKk>

#8. Чи перетиналися два Мойсеї одного народу? Ч. 2

Ігор Медвідь про взаємини Івана Франка та митрополита Андрея Шептицького.

І що хотів купити митрополит Андрей Шептицький у Івана Франка, а той відмовився йому продати? Що вони дарували один одному? Про це вам розповість старший науковий співробітник науково-освітнього відділу Дому Франка Ігор Медвідь у блозі «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

https://www.youtube.com/watch?v=i_zSIEEnqU

#9. Як доктор Франко не став доцентом університету?

Наталя Дзьомба про Франкову габілітацію та палиці в її колесах.

Мова піде про участь Івана Франка у конкурсних перегонах за право викладати у Львівському університеті. Чи збереглася аудиторія, в якій Франко читав відкриту лекцію? Чому додому він повернувся з подертим фракком? Якщо всі голосували «за» Франка, то з якої причини кафедра дісталася іншому? Кому саме? І чому таки не доктору Франкові? Відповіді на ці запитання в дев'ятому випуску «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=oYjnsjkkTaw>

#10. Чи перетиналися два Мойсеї одного народу? Ч. 3

Ігор Медвідь про взаємини Івана Франка та митрополита Андрея Шептицького.

Чи листувалися і чи зустрічалися Іван Франко і митрополит Андрей Шептицький? За що хвалив та за що критикував Іван Франко Шептицького? Про це вам розповість старший науковий співробітник науково-освітнього відділу Дому Франка Ігор Медвідь у п'ятому випуску з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=THWDiQIFAAM>

#11. Чи можна втекти з Борислава?

Соломія Вівчар про елементи детективу та любовної прози в оповіданні Івана Франка «Ріпник».

В якому оповіданні Івана Франка поєднана любовна проза, детектив і реалістичний твір? Як письменник зацікавлює читача, вражає його, примушує прочитати твір залпом і запам'ятати його? Про це ви довідаєтесь у відео завідувачки книжкових фондів Музею Соломії Вівчар з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=OBqVBIXKUjs>

#12. Як Іван Франко рахував час?

Катерина Крамар про кишеньковий годинник Франка.

У цьому випуску вчений секретар Дому Франка Катерина Крамар розповідає про срібний кишеньковий годинник Івана Франка – один із найцінніших меморіальних експонатів Музею. Які факти свідчать про те, що Франко дійсно користувався кишеньковим годинником? Що це за годинник? І з ким Франко

ним обмінявся? Про все це дізнаєтесь у дванадцятому випуску проєкту «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=NRNYOnPxD3Y>

#13. Радикали та попи, або Як священнику потоваришувати з антиклерикалом? Ч.1

Ігор Медвідь про дружбу Івана Франка зі священниками.

Чи був Іван Франко антиклерикалом? Якому митрополитові він написав хвалебну оду? Та за що критикував священників? Та чи змінювалися його погляди на Церкву протягом життя? Про це вам розповість старший науковий співробітник науково-освітнього відділу Дому Франка Ігор Медвідь у блозі «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

https://www.youtube.com/watch?v=g9EKI5ta_K8

#14. Що вразило Івана Франка у вічному місті?

Тетяна Продан про мандрівку письменника до Рима.

Чи знаєте ви, що у 1904 році Іван Франко у товаристві Михайла Грушевського відвідав Італію? Про плінні контексти та вічні сенси в подорожніх враженнях письменника розповідає Тетяна Продан у 14-му випуску з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

https://www.youtube.com/watch?v=_m86dy6qhoM

#15. Радикали та попи, або Як священнику потоваришувати з антиклерикалом? Ч.2

Ігор Медвідь про дружбу Івана Франка зі священниками.

Чому священницький шлях був популярним серед українців XIX ст.? З ким зі священників приятелював Іван Франко та що їх об'єднувало? Хто і чому пропонував поетові посаду церковного дяка? Про це та про деякі інші цікаві епізоди дружби Франка та священників вам розповість заступник директора Дому Франка Ігор Медвідь у блозі «Франко вдома: на(в)чай з класиком».

<https://www.youtube.com/watch?v=0iJOksXESFA>

#16. Звідки стелиться Франкова стежка?

Марія Оркуш про музей Івана Франка в Нагуєвичих.

Чи знаєте ви, як від 1951 року називалося село Нагуєвичі? А хто і коли створив музей Івана Франка на місці його батьківської садиби? І чому одного дня 1981 року в селі Нагуєвичі зібралося понад 20 000 людей з цілої України, а 1986-го село відвідав маврикійський поет Едуар Монік? Про це та інше почуєте в шістнадцятому випуску з циклу «Франко вдома: на(в)чай з класиком» від старшої наукової працівниці Львівського музею Івана Франка Марії Оркуш.

<https://www.youtube.com/watch?v=16ezA1EK6xc>

#17. Кому розповідав казки Іван Франко?

Христина Рикмас про дитячі спогади Анни Франко-Ключко.

Чи розповідав Іван Франко казки своїм дітям? Чи знаєте ви, як саме батько називав Анну, коли вона була ще зовсім маленькою? Чи любили Франкові діти читати книжки? Про це та інше почуєте в сімнадцятому випуску з циклу «Франко вдома: На(в)чай з класиком» від наукової працівниці музею Івана Франка Христини Рикмас.

<https://www.youtube.com/watch?v=bwDBvkllLYc>

#18. Яке дерево пам'ятає Івана Франка?

Катерина Крамар про грушку із Франкового саду.

Чи жили в Стрийському парку ведмеді? Які дерева росли у садку навколо Франкової вілли? Які фрукти любили їсти Іван Франко та його діти? Про це та інше ви дізнаєтеся у 18-му випуску серії «Франко вдома: на(в)чай з класиком» від ученого секретаря Дому Франка Катерини Крамар – з історії однієї грушки, дерева, яке пам'ятає Івана Франка.

<https://www.youtube.com/watch?v=tY1N8E8pbRs>

#19. Як Іван Франко йшов у депутати?

Наталя Дзьомба про участь Івана Франка у виборах до австрійського парламенту.

Дев'ятнадцятий випуск проєкту «Франко вдома: на(в)чай з класиком» – про те, чому Франкові не щастило в політиці. Скільки разів Іван Франко брав участь у виборах? Хто був його політичним конкурентом? Чому агітатори одного суперника хотіли поцупити в письменника чоботи? Чи зрадили селяни Франка за ковбасу? Про все це можна довідатися в новому влозі Дому Франка.

<https://www.youtube.com/watch?v=mQ9HdWdGKaU>

#20. Франко чи Фрэнко?

Богдан Тихолоз про походження прізвища і силу наголосу.

Звідки походить прізвище Івана Франка і як його правильно наголошувати? Чи правда, що наголос на другому складі у прізвищі українського класика – то радянська вигадка, і чи причетний до цього каудильйо Франсіско Франко? Що означає саме слово «Франк(о)» і яка його етимологія? Як вимовляли прізвище письменника його сучасники й нащадки та чи може наголос бути знаком національної само ідентифікації? І до чого тут сокира? Про все це – у 20-му випуску влогу Дому Франка, що відкриває новий сезон музейно-освітнього проєкту «Франко вдома: На(в)чай з класиком».

https://www.youtube.com/watch?v=ku_OazfWtuE

#21 Як Франко Стефаника в літератори посвячував?

Ігор Медвідь про взаємини двох письменників.

Випуск, присвячений 150-літньому ювілею з дня уродин Василя Стефаника, в якому дізнаєтеся про таке: Що могло завадити Василю Стефанику стати письменником? Як Стефаник познайомився з Франком? Як Іван Франко визнав його літературний таланти та посвятив у літератори? І чому Іван Франко, замість іти до книгарні чи бібліотеки, повів Стефаника на базар?

<https://www.youtube.com/watch?v=doLpMQhu1P0>

#22 Як Іван Франко святкував Воскресіння Христове?

Наталя Тихолоз про Великодні традиції дому Франків.

Воскресіння Христове – найбільше християнське свято, що символізує перемогу життя над смертю, торжество любові й відродження духу. Предковічні українські традиції святкування Великодня Іван Франко виніс із рідних Нагуевич, з батьківської хати, продовжив у своїй сім'ї і передав дітям і внукам. Водночас це свято в житті письменника було пов'язане з цілою низкою важких випробувань та болісних ударів долі. Що це були за випробування і як допомагало їх долати світло Воскресіння, як осмислював великодні традиції та обряди письменник-мислитель у художніх та наукових творах, які сенси закодовані в основних символах та атрибутах цього свята, як відзначали Великдень в родині Франків, які страви готували, чи малювали писанки, де водили гаївки і до якої церкви носили святити паску – про все це довідаєтеся у розповіді франкознавиці Наталі Тихолоз.

<https://www.youtube.com/watch?v=UlelefJqqIY>

Спецвипуски «Франко НЕ вдома. Мандруй з класиком!»

Музейний відеоблог Дому Франка «Франко вдома. На(в)чай з класиком» презентує спеціальну тревел-серію «Франко НЕ вдома. Мандруй з класиком» (в рамках проєкту «Франкомандрит+» за підтримки Українського культурного фонду). Це цикл розповідей про Франка-мандрівника, маршрути його подорожей та місцини, якими вони пролягали. Якими шляхами він мандрував, їхав потягом чи йшов своїми ногами, сам чи в товаристві, де зупинявся, з ким зустрічався, на що звертав свою увагу, що куштував і з якими враженнями вертався додому – про все це у відеопрогулянках з командою Дому Франка.

#1 Як Іван Франко у Ліпіку лікувався?

Перший випуск спецпроєкту – курортна прогулянка з Богданом Тихолозом хорватським містечком Ліпіком. Це бальнеологічна оздоровниця європейської слави, де Франко лікувався термомінеральними водами навесні 1908 року. А 2011 року в затінку курортного парку постав пам'ятник українському письменникові роботи скульптора Костянтина Добрянського. Чому Франко опинився в Ліпіку, як проводив тут свій час, де мешкав і приймав процедури – директор Дому Франка просто із хорватської Славонії!

<https://www.youtube.com/watch?v=4Xn3lnHykZ0>

Візит до Ліпіка уможливили грант Українського культурного фонду та гостинність Товариства українсько-хорватської дружби на чолі з пані Іриною Філяс-Матієвич.

#2 Якими вуличками Львова шпацерував Іван Франко?

Львів, без сумніву, можна назвати містом Івана Франка, адже у ньому він провів з невеликими перервами 41 рік (1875–1916). Тут він жив і творив, прогулювався парками й дискутував з митцями у кав'ярнях, відбував арешти за свої політичні переконання, орендував квартири та побудував власний дім.

Другий випуск спецпроєкту – прогулянка давніми вуличками та парками Львова, візит в кав'ярні, церкви та інші місця, які ще пам'ятають кроки Івана Франка, разом з Ігорем Медведєм, к.і.н., заступником директора #ДомуФранка з наукової роботи.

<https://www.youtube.com/watch?v=-lvQdem6akQ>

#3 Чим славне Франкове підгір'я?

Третій випуск спецпроєкту – віртуальна прогулянка батьківщиною класика разом із завідувачкою науково-освітнього відділу Дому Франка Мартою Волошанською. Про міста дитинства та юності, про Студентську українсько-руську мандрівку 1884 року та про бойківське місто, яке виросло на нафтових родовищах ви дізнаєтесь у цьому випуску.

https://www.youtube.com/watch?v=_TmEnYoNMyo

#4 Як дійти до Пікуя?

Четвертий випуск спецпроєкту – віртуальна прогулянка Бойківщиною з науковою співробітницею Дому Франка Богданою Мелих. Пройшовши цим маршрутом, ви заново відкриєте для себе Самбірщину, дізнаєтесь, чому Самборів два, і котрий з них давніший, побачите, де на річках Дністер і Сян любив рибалити Франко, звідки витікають джерела мінеральних вод «Содова», «Нафтуса» та «Залізна», а також чи можна побачити якийсь замок в Ясениці-Замковій. Опісля ви відпочинете у Мшанецьких Колибах і рушьте далі – аж на найвищу точку Львівщини – гору Пікуй, подивуєтесь первозданній красі цієї місцевості разом

з Іваном Франком: «Ми піднімаємося вище, нашим очам починають показуватися доохресні верхи гір, на полі зеленіє подекуди рідка гірська рослина, а між туман блищиться то тут то там, неначе слеза, гірські хрустали, звані драгонітами або мармороськими діамантами.

<https://www.youtube.com/watch?v=rchR3xkZ8Ns>

#5 Де ховаються Гуцульські Атени?

У п'ятому випуску спецпроєкту ви помандруєте до загадкової Гуцульщини, де Іван Франко літував протягом багатьох років, відпочиваючи та досліджуючи цей дивовижний край і його мешканців. Криворівня, Жаб'є (Верховина, Косів, Буркут, Довгополе – села, красою яких понад сто років тому надихався Іван Франко і які ви можете відвідати й сьогодні, вирушивши слідами письменника. А попровадить вас у цій дорозі Катерина Крамар, учений секретар Дому Франка

<https://www.youtube.com/watch?v=dLKVp0q0lh8>

ТОП-ПОДІЇ У ДОМІ ФРАНКА (2017–2021)

2017

26.04 – Вручення XI Мистецької премії «Глодоський скарб» письменнику, есеїсту, перекладачу, літературознавцю Андрію Содоморі у поєднанні з лекцією лауреата «Усмішка».

29.04 – Перше установче засідання Вченої ради Музею, яку очолив д.філол.н., професор Михайло Гнатюк.

24.05 – Лекція Богдана та Наталі Тихолозів «Таємне, що стало явним: документи родини Франків з архівів радянських спецслужб». У ній дослідники оприлюднили донедавна засекречену інформацію з архівів СБУ: протоколів допитів, агентурних донесень, матеріалів зовнішнього спостереження радянських спецслужб за дітьми та онуками Івана Франка.

25.05 – Кураторська виставка Михайла Кобрини «Скарби Франкового дому», на якій вперше демонструвалися унікальні предмети з фондів Музею: вишивки, срібло, світлини та книги.

23.08 – Вручення премії ім. Івана Франка у галузі інформаційної діяльності від Держтелерадіо України. У номінації «За кращу наукову роботу в інформаційній сфері» нагороду присуджено Наталії та Богдану Тихолозам за науково-просвітницький інтернет-проєкт «Франко: Наживо».

18.09 – «Роман Іваничук у Домі Франка». Вшановуючи пам'ять Великого Письменника, у Музеї із фондової збірки та особистих речей письменника, які люб'язно передала його родина, було створено фонд Романа Іваничук.

У межах події було організовано виставку особистих речей, книг та світлин Романа Іваничука та проведено вечір спогадів.

13–15.10 – Свято Франкового дому до 115-річчя будинку Франка і 77-ї річниці створення Музею. У програмі святкування: етнодефіле сучасного вишиваного одягу від Галини Олещук, концерт за участю дуету «Бонді», гурту «Один в каное», солістки Львівської філармонії Ольги Фенюк, акордеоніста Миколи Габрука, тріо бандуристок «Львів'янки» та наукової працівниці Музею Христини Рикмас; Презентація програми «Музей без бар'єрів» – встановлення пандуса біля входу до Дому Франка; Зустріч з нащадками Івана Франка «Франковому роду нема переводу».

2018

19.01 – Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Роман Ващук подарував для фондів Музею унікальної світлини Івана Франка з його автографом Болеславу Вислоуху.

26.01 – «Музей як Дім» – ювілейна екскурсія заслуженої працівниці культури України, кавалера ордена Княгині Ольги III ступеня Віри Бонь з нагоди її 90-річчя.

13.02–24.04 – Цикл лекцій Богдана Тихолоза «Доктор Ф. або Фавст у вишиванці», виголошених у Центрі Шептицького. Усього було виголошено 10 лекцій.

25.05 – Започаткування серії «Бібліотека Дому Франка». Презентація кники Наталі Тихолоз «Андрій Франко. Наддорожчий помічник: творчий доробок», присвячена дослідженню біографії, наукового та епістолярного доробку найстаршого сина Івана Франка – Андрія.

31.05 – Презентація репліки втраченого портрета пензля Юліана Панькевича «Іван Франко за робочим столом». Робота пензля Юрія Лесюка передана до меморіальної експозиції Дому Франка.

23-29.07 – Літня франкознавча школа в Домі Франка, в якій взяли участь учні 9–11 класів з різних міст України. В рамках заходу учні знайомилися з життям і творчістю Івана Франка за допомогою лекцій, читань, ігор, групових проєктів та мандрівок.

03.08 – Тематичний захід «Груші Франкового саду». У програмі: Екскурсія-прогулянка Франковим садом з Віолою Чернієнко; Частування грушевидами смаколикками; Концерт етногуртів «Жива» та «Ягоди».

27.08 – Урочисті заходи з нагоди 162-ї річниці від дня народження Івана Франка. У програмі: Покладання квітів до пам'ятника Іванові Франку біля Львівського національного університету імені Івана Франка; Ігрова екскурсія «Казкосвіт»; Театралізована екскурсія «Візит до Франків»; Святковий концерт «Дарунок Франкові» за участі співачки Оксани Мухи, композитора та диригента Дмитра Кацала та етногурту «Жива»; Куштування іменинного пирога.

28.09 – Підписання міжнародної угоди про співпрацю між Львівським національним літературно-меморіальним музеєм Івана Франка та Словенським національним етнографічним музеєм.

2019

22.03 – Відзначення 130-річчя Тараса Франка. У програмі: Наукова конференція «Гідний син великого батька»; Виставка малярських робіт, документів та світлин «Колесо історії Тараса Франка»; Вечір спогадів «Тарас Франко очима сучасників».

10–15.06 – Літня музейна школа «Тинейджер в музеї» для львівських школярів 5–8 класів. На школі учні познайомилися з діяльністю Музею, впровадженням новітніх технологій у музейній сфері та вчилися засадам інклюзії.

27.08 – Святкові заходи до 163-річчя Івана Франка. У програмі: Театралізовані екскурсії: «Візит до Франків» і «Франчата про тата»; Виставка одного експоната «Відлік безсмертя. Історія годинника Івана Франка»; Презентація книги Володимира Чистуха «Франко і Гузар: єднання поколінь»; Презентація польськокомовних видань творів Івана Франка в упорядкуванні Івана Матковського; Концерт «Дарунок Франкові» за участі Академічного інструментального ансамблю «Високий замок», народного артиста України Святослава Максимчука, акторів львівських театрів та солістів Львівської національної філармонії.

29.08 – Лекція Богдана Тихолоза «Лаври і терни Ловрана. Таємна історія вілли Central, де відпочивав Іван Франко». У ній дослідник поділився відкриттям – йому вдалося відшукати віллу, в якій зупинявся Іван Франко під час оздоровлення у Ловрані.

01–28.10 – Презентація мандрівної виставки-лабіринту «Franko from A to Z» у Будапешті (Угорщина), Відні (Австрія), Загребі (Хорватія), Люблянці (Словенія) завдяки гранту від УКФ.

2020

20.02 – «Лисячі гостини у Домі Франка» – прем'єра театралізованої екскурсії Галини Мазур «Лис Микита з Дому Франка», майстер-клас для дітей та вистава Першого академічного українського театру для дітей та юнацтва «Лисеня, якому вдалося».

01.04 – Прем'єра відеоблогу «Франко вдома: на(в)чай з класиком», у якому фахівці розповідають про письменника, його родину та сам музей.

03.08 – 31.12. – «Порятунок Франкової груші» – акція для збору коштів на лікування груші, яку посадив Іван Франко. Розпочалася з пленеру львівських художників «Портрет Франкової груші», які згодом були продані на аукціоні.

27.08 – Презентація унікального першого видання філософської поеми Івана Франка «Мойсей» (1905) з автографом Євгенові Чикаленку, яке подарував Музеєві меценат Микола Княжицький. Представлення відреставрованого портрета українського підприємця та мецената Євгена Чикаленка пензля Івана Труша.

09–10.10 – Святкування 80-річчя Музею та 130-ліття від народження Петра Франка. У програмі: Урочиста академія, відкриття муралу «Петро Франко. Формула долі» (худ. Святослав Владика); виставка сучасного мистецтва «Franko

Laboratorium 2.0. Відродження»; авторська екскурсія від правнука Івана Франка Петра Галуцака; музичний дарунок «Пісні для Франка» від гурту «Курбаси».

06.11 – Відкриття нової експозиції «Пивниця Дому Франка», в якому зібраний господарський реманент та різноманітний посуд часів Івана Франка, а також спортивний інвентар Петра Франка, переданий його нащадками.

20.11 – Поетично-співоче дійство «Чим пісня жива» за віршами і фольклорними знадобами Івана Франка у виконанні гурту «Курбаси».

2021

25.02 – Виставка однієї світлини – оригінального фотопортрета Лесі Українки 1901 року з фондів Музею з авторською присвятою на звороті для письменниці Ольги Кобилянської. Ця раніше невідома дедикація містить не лише «зашифроване» дружнє звернення до адресатки («Комусь від когось на спомин «літа на Буковині» 1901 р.»), точне означення дати й місця (Чернівці, 30 VII 1901), а також авторський афоризм Лесі Українки: «Цвіт папороті можна дістати, тільки переживши найстрашнішу ніч».

12.04 – Відновлення саду біля вілли Івана Франка в рамках проекту «Сад Франка: екологія + культура» за підтримки Австрійського бюро кооперації і Міністерства закордонних справ Австрії.

07.06 – Презентація проекту «Франкомандри+» та туристичного путівника «В дорогу з Франком. Мандруймо Львівщиною», який реалізується в рамках гранту УКФ «Культура +».

10.06 – Відкриття виставки «Franko made in the U.S.S.R» (куратор Михайло Кобрин) в рамках однойменного проекту завдяки гранту «Фокус на культуру». Виставка демонструє еволюцію образів Івана Франка у радянському мистецтві та використанні цих образів у пропаганді.

28.06. – Презентація монографії Наталі Тихолоз «Петро Франко: Формула долі. Життєпис на тлі доби». Монографія здобула низку нагород: Best Book Award 2021 у номінації «Наукова література» від Lviv BookForum, Обласну премію в галузі культури, літератури, мистецтва, журналістики та архітектури у номінації «Літературознавство, сучасна літературна критика та переклади», увійшла в список кращих українських книжок 2021 року за версією українського ПЕН-клубу.

27.08–03.08 – Прем'єра музично-поетично-театрального дійства «Легенда про віч не життя» за однойменним твором поета-мислителя до 165-ліття з дня народження Івана Франка в рамках проекту «Франко. Re:volution» у Львівській опері та Київському театрі оперети.

24–25.09 – Арт-виставка сучасного мистецтва «Franko Laboratorium 3.0» в рамках проекту «Франко. Re:volution» (куратор – Василь Одрехівський).

30.12. – Придбання музейного автомобіля завдяки Комплексній програмі розвитку культури Львівщини.